

PAPER DETAILS

TITLE: Yabancı Dil Öğretmenlerinin Yabancı Dil Konuşma Kaygısına İlişkin Görüşleri ve Deneyimleri: Nitel Bir Arastırma

AUTHORS: Aygöl Sahin Toptas

PAGES: 1338-1359

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/3269805>

Yabancı Dil Öğretmenlerinin Yabancı Dil Konuşma Kaygısına İlişkin Görüşleri ve Deneyimleri: Nitel Bir Araştırma

Foreign Language Teachers' Views and Experiences on Foreign Language Speech Anxiety: A Qualitative Study

Aygül Şahin Toptaş

Yazar Bilgileri

Aygül Şahin Toptaş 
Dr., Gazi Üniversitesi, Alman
Dili Eğitimi,
aygulsahin@gazi.edu.tr

ÖZ

Bu çalışma, yabancı dil öğretmenlerinin yabancı dil konuşma kaygısıyla ilgili görüşlerini ve deneyimlerini derinlemesine inceleyerek kaygının yabancı dil öğretimi üzerindeki etkisini araştırmayı ve kaygı yönetimi stratejilerinin geliştirilmesine yönelik ipuçlarını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Araştırma grubu kolay ulaşılabilir örnekleme tekniği ile seçilmiştir. Deneyimli öğretmenlerin kaygılarının süreç içerisinde azalmış olabileceği ve tecrübe ile kaygıların olmaması düşünülerek katılımcıların mesleğinin ilk beş yılında olan ve farklı kurumlarda çalışan 11 yabancı dil öğretmeni katılmıştır. Araştırma verileri yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak toplanmıştır. Görüşme formunda katılımcıların yabancı dil konuşma kaygısını nasıl anlamlandırdıkları, yabancı dil konuşma kaygısına dair görüş ve deneyimlerine dair yedi soru yer almaktadır. Verilerin analizi, veri toplama süreci ile paralel olarak yürütülmüştür. Verilerin analizinde NVivo Programı kullanılarak içerik analizi yapılmıştır. Araştırmaya katılan katılımcıların görüşlerine ilişkin bulgular yabancı dil konuşma kaygısına yönelik görüşler, yabancı dil konuşma kaygısına neden olan etkenlere yönelik görüşler, yabancı dil konuşma kaygısını arttıran etkenlere yönelik görüşler, yabancı dil konuşma kaygısını azaltan etkenlere yönelik görüşler olmak üzere dört tema altında toplanmıştır. Bu çalışmanın sonuçları, dil öğretim pratiği ve öğretmen eğitimi alanında kaygıyla ilgili daha bilinçli ve etkili yaklaşımların benimsenmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Makale Bilgileri

Anahtar Kelimeler
Yabancı dil eğitimi
Yabancı dil konuşma
Konuşma becerisi
Kaygı

Keywords
Foreign language education
Foreign language speech
Speaking skill
Anxiety

Makale Geçmişi
Geliş: 17.07.2023
Düzeltilme: 07.09.2023
Kabul: 13.09.2023

ABSTRACT

This study aims to investigate the effect of anxiety on foreign language teaching by examining the views and experiences of foreign language teachers about foreign language speaking anxiety in depth and to reveal clues for developing anxiety management strategies. The research employed phenomenology design, which is one of the basic qualitative research methods. The study group was selected with the convenience sampling technique. Considering that the anxieties of experienced teachers may have decreased in the process and that they did not have experience and anxiety, 11 foreign language teachers who were in the first five years of their profession and working in different institutions were included in the study. Research data were collected using a semi-structured interview technique. In the interview form, there are seven questions about how the participants make sense of foreign language speaking anxiety and their views and experiences on foreign language speaking anxiety. Data analysis was carried out in parallel with the data collection process. In the analysis of the data, content analysis was performed using the NVivo Program. The findings regarding the opinions of the participants participating in the research were grouped under four themes: opinions on foreign language speaking anxiety, opinions on factors that cause foreign language speaking anxiety, opinions on factors that increase foreign language speaking anxiety, and opinions on factors that reduce foreign language speaking anxiety. The results of this study are thought to contribute to adopting more conscious and practical approaches to anxiety in the field of language teaching practice and teacher education.

Makale Türü

Araştırma

Önerilen Atıf Şahin-Toptaş, A. (2023). Yabancı dil öğretmenlerinin yabancı dil konuşma kaygısına ilişkin görüşleri ve deneyimleri: nitel bir araştırma. *TEBD*, 21(3), 1338-1359. <https://doi.org/10.37217/tebd.1328704>

Giriş

Konuşma; okuma, dinleme ve yazma olmak üzere dört dil becerisinden biridir ve diğer becerilerin temelini oluşturur (Sevim, 2019). Araştırmalar, iletişimin günlük yaşamın önemli bir parçası olduğunu ve zamanımızın %45'ini dinleyerek, %30'unu konuşarak, %16'sını okuyarak ve %9'unu yazarak geçirdiğimizi ortaya koymaktadır (Nalıncı, 2000'den aktaran Kurudayıoğlu, 2003). Potur ve Yıldız (2016), iletişim sürecinde konuşma becerisinin en temel unsur ve araç olduğunu belirtmektedir. İnsanlar, iletişim ihtiyaçlarının büyük bir kısmını sözlü iletişim yani konuşma becerisi ile karşıladığı düşünülmektedir (Kırkkılıç ve Girgin, 2018).

Konuşma, dil yoluyla diğer insanlarla duygu ve düşünce alışverişi yapmayı sağlayan bir eylem olarak tanımlanır. İnsanların başarılarını, işlerini, eğitimlerini ve özel hayatlarını etkileyen ve sözlü iletişim yoluyla gerçekleşen bir iletişim biçimidir (Kurudayıoğlu, 2003). Ünalın (2001) kişinin duygu ve düşüncelerini sözlü olarak ifade etmesi olarak konuşmayı tanımlamıştır (s. 111). Demirel (1999) ise konuşmayı, duygu, düşünce ve bilgilerin dil yoluyla aktarılması olarak benzer şekilde tanımlamaktadır (s. 45). İnsanın sosyalleşme sürecinde önemli bir rol oynayan konuşma, içerisinde pek çok kavramı barındıran ve sosyal bir varlık olarak kabul edilir. Doğan'ın (2009) ifade ettiği gibi, insanın konuşma becerisi doğuştan gelir ve yaşam boyunca içinde bulunduğu topluma göre şekillendirilerek kullanılır. Konuşma, insan zekâsının gelişmesinde, düşüncelerin, bilgilerin, bilimlerin, teknolojinin, medeniyetin ve kültürün ilerlemesinde başlıca bir etken ve araçtır (Temizkan, 2017). Günlük hayatta en çok kullanılan becerinin dinleme olduğu düşünülse de Varışoğlu (2018), günlük hayatta en çok kullanılan becerinin konuşma olduğunu ifade etmektedir. Konuşma becerisi, zihinle uyumlu bir şekilde çalışır ve diyafram, akciğerler, ses telleri, ağız, burun boşlukları, çene, damak ve dudaklar gibi fiziksel organlarla tamamlanır. Konuşma becerisi bir refleks becerisidir ve etkili bir yanıt vermek için karşıdaki kişiyi dinlememiz gerekmektedir. Bunun için bilgiye zihinde ihtiyaç vardır (Ünalın, 2007, s. 2).

Konuşmanın gerçekleşmesi için bazı süreçler gereklidir. Zihinde önce düşünceler oluşur, ardından bu düşünceler vücuttaki organlar aracılığıyla sese dönüşür ve böylece konuşma gerçekleşir. Konuşmanın unsurları fiziksel ve zihinsel olarak ikiye ayrılır. Konuşma, zihinde başlayan bir süreç olmasına rağmen fiziksel süreçle tamamlanır (Erdem, 2017). Varışoğlu (2018) da konuşma becerisinin zihinsel, fizyolojik, psikolojik ve toplumsal bir süreç olduğunu söylerken; Demirel (1999) fiziksel, fizyolojik, psikolojik ve toplumsal süreç olduğuna vurgu yapmaktadır (s. 45). Türkben (2021) konuşmanın sağlıklı bir şekilde gerçekleşmesi için zihinsel ve fiziksel süreçlerin uyumlu bir şekilde işlemesi gerektiğine dikkat çeker. Bunun yanında öğrenmeyi güçleştiren çeşitli faktörlerin de olduğunu ifade etmek gerekir. Zihinsel ve fiziksel süreçleri etkilen faktörlere ek olarak kültürel ve duyuşsal faktörlerde konuşma sürecine etki etmektedir ki özellikle duyuşsal süreci etkilen "kaygı"

faktörü özellikle yabancı bir dili konuşma üzerinde ciddi bir etkiye sahip olabilmektedir (Baş, 2012). Kaygı ve öğrenme arasında sıkı bir bağ vardır ve kaygı bireyin öğrenmesine engel olabilmektedir (Varışoğlu ve Varışoğlu, 2018, s. 84).

Kaygı, birçok farklı durumda ortaya çıkabilen ve farklı maskeler altında gizlenebilen duygu durumlarından biridir (Becker, 2011, s. 7). Farklı kaynaklarda kaygının farklı tanımlarına rastlanabilir. Kaygı, endişe, belirsizlik ve bilinmeyen bir tehdit hissiyle ilişkili olan bir duygusal durumdur (Türk Dil Kurumu, 2023). Kaygı, kişinin kendini yetersiz hissettiği durumlarda ortaya çıkan iç sıkıntısı, korku ve rahatsızlık duygusu olarak tanımlanır (Varışoğlu ve Varışoğlu, 2018). Kaygı, belirsiz bir korku olarak algılanabilen ve genellikle sorunun ne olduğunu net bir şekilde tanımlamayı zorlaştıran bir durumdur (Morgan, 2011, s. 214). Kaygı, bir kişinin yaşadığı an ve gelecekteki belirsizliklerle ilgili endişe ve rahatsızlık hissettiği bir durumu ifade eden öznel bir durumdur. Bu durum, belki de hiç gerçekleşmeyecek olan şeylerle ilgili kaygılanma içerebilir (Şahin, 2019). Kaygı, geleceğe yönelik olası bir tehlike tehdidine karşı gelişen bir tepki olup, endişe ve tedirginlik duygusuyla ilişkilidir (Çetinay-Aydın, 2017). Kaygı, bir problemle ilgili doğal bir tepkidir ve genellikle istemsizce ortaya çıkar. İnsanlar, bir şeylerin yolunda gitmediğini veya bir durumun olumsuz bir sonuç doğurabileceğini düşündüklerinde kaygı hissederler. Bu düşünceler ve endişeler çoğu insan için beklenmedik bir şekilde ortaya çıkar ve uzun sürebilir. Kaygı, sanki içsel bir alarm sistemidir ve bu alarmın seviyesi yükseldikçe, durumu göz ardı etmek daha da zorlaşır (Tallis, 1990, s. 4).

Kaygı birçok farklı alanda ve farklı şekilde ortaya çıkabilmektedir. Özellikle öğrenme süreçleri içerisinde kaygı olumsuz bir etkiye sahip olabilmektedir. Hayatın birçok alanında ortaya çıkan kaygı yabancı dil eğitiminde de karşımıza çıkmaktadır (Balkaya, Arabacıoğlu ve Çakır, 2020). Bu noktada yabancı bir dilin ediniminde özellikle konuşulmasında kaygı, negatif bir etkiye sahip olabilmektedir. Yabancı dilde konuşma kaygısı, birçok öğrencinin bir yabancı dil öğrenirken yaşadığı çok yönlü bir psikolojik olgudur. Yapılan araştırmalarda kaygının dil öğrenimini etkilediği ve dil başarısının olumsuz bir yordayıcısı olduğu gözlenmiştir (Bashori, van Hout, Strik ve Cucchiari, 2022). MacIntyre ve Gardner (1994) yabancı dil kaygısını “konuşma, dinleme ve öğrenme dâhil olmak üzere özellikle ikinci dil bağlamlarıyla ilişkili bir gerilim ve endişe duygusu” olarak tanımlamaktadırlar (s. 284). MacIntyre, Noels ve Clément (1997), yabancı dil kaygısının, ikinci dil edinimine yönelik düşük öz yeterlik beklentilerinden kaynaklandığını belirtmektedirler (aktaran Haley, Marin ve Gelgand, 2015) Yabancı dil kaygısı, bireyin yabancı dil öğrenme ortamlarında, yabancı dil becerilerini sergilemesi gereken durumlarda ortaya çıkar. Bu kaygı, yabancı dilde başarılı olan öğrencilerde bile yaşanabilir. Yabancı dil kaygısının sebepleri arasında, ana dilde ifade etme ve anlama zorluğu yaşama, hata yapmaktan korkma, mükemmel olmaya çalışma ve başkaları karşısında küçük düşmekten korkma gibi faktörler bulunabilir (Varışoğlu ve Varışoğlu, 2018). Horwitz, Horwitz ve

Cope (1986), yabancı dil öğrenmede en endişe verici etkinin hedef dilde konuşma olduğunu belirtmişlerdir. İletişimin önemi nedeniyle iletişim kaygısı da yabancı dil kaygısıyla yakından ilişkilidir. Konuşma kaygısı, insanlarla iletişim kurarken duyulan endişe ve korku olarak tanımlanan bir utangaçlık türüdür. Konuşma kaygısı, grup içinde (sözlü iletişim kaygısı) veya toplum içinde (sahne korkusu) konuşma zorluğu veya dinleme ve konuşulanı anlama zorluğu (alıcı kaygısı) gibi durumlarla kendini gösterebilir.

Yabancı dil öğretmenleri, dil becerilerinin kazandırılmasında önemli bir role sahiptirler. Öğrencilere dil bilgisi, konuşma yetenekleri, kelime dağarcığı ve kültürel anlayış kazandırmakla sorumludurlar. Ancak, yabancı dil öğretmenlerinin kendi deneyimlerinde sıkça karşılaştıkları bir konu, yabancı dil konuşma kaygısıdır. Bu kaygı, öğretmenlerin sınıf içi etkileşimlerini, öğrencilerle olan iletişimlerini ve özgüvenlerini etkileyebilir. Ne yazık ki yabancı dil öğretmenlerinin kendi konuşma kaygıları sıklıkla göz ardı edilmektedir. Oysaki bu kaygılar, öğrencilere örnek olma rolünü yerine getirirken ve derslerde etkili bir şekilde iletişim kurarken öğretmenleri olumsuz etkileyebilir. Bu nedenle, yabancı dil öğretmenlerinin kendi kaygılarını anlamak ve yönetmek, daha etkili bir eğitim sağlama çabalarını destekleyebilir. Araştırmanın amacı, yabancı dil öğretmenlerinin yabancı dil konuşma kaygısıyla ilgili görüşlerini, deneyimlerini ve bu konudaki algılarını anlamak ve kaygının yabancı dil öğretimi sürecindeki etkilerini araştırmaktır. Araştırma, yabancı dil öğretmenlerinin kişisel kaygıları, kaygı seviyelerinin değişkenlikleri, kaygı ile öğretim performansı arasındaki ilişki gibi konuları ele almayı hedeflemektedir. Bu bilgiler, yabancı dil öğretimi alanında kaygı yönetimi stratejilerinin geliştirilmesi, öğretmen eğitimi programlarının iyileştirilmesi ve öğretmenlerin profesyonel gelişimine katkı sağlamak amacıyla kullanılabilir. Ayrıca, bu araştırma, dil öğretiminde kaygı konusunda daha fazla farkındalık yaratmayı ve yabancı dil öğretimi pratiklerini desteklemek için bilimsel bir temel oluşturmayı amaçlamaktadır.

Yabancı dil konuşma kaygısı, öğretmenlerin öğretim performansını, öğrencilerin dil öğrenme motivasyonunu ve dil edinim sürecini etkileyebilen kritik bir faktördür. Bu nedenle, yabancı dil öğretiminde kaygıyı anlamak ve etkilerini değerlendirmek, dil öğretimi uygulamalarının iyileştirilmesi ve öğretmen eğitiminin geliştirilmesi açısından araştırmanın önem taşıdığı düşünülmektedir. Bu araştırma, yabancı dil öğretmenlerinin kişisel kaygılarını, kaygı seviyelerindeki değişkenlikleri, kaygının öğretim performansı üzerindeki etkisini ortaya çıkararak, yabancı dil öğretimindeki pratiklerin ve stratejilerin geliştirilmesine katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Elde edilen bulguların, dil öğretimi programlarının planlanması, öğretmen eğitiminin yeniden düzenlenmesi ve kaygı yönetimi stratejilerinin geliştirilmesi gibi alanlarda rehberlik edeceği ve dil öğretimine yönelik daha etkili yaklaşımların benimsenmesine yardımcı olacağı düşünülmektedir. Bu sayede, yabancı dil

öğretmenlerinin ve öğrencilerinin daha olumlu bir öğrenme ortamı oluşturmalarına ve dil becerilerinin geliştirilmesine katkıda bulunulabilecektir.

Araştırmanın amacı doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Yabancı dil öğretmenlerinin yabancı dil konuşma kaygısıyla ilgili görüşleri nelerdir?
2. Yabancı dil öğretmenlerinin yabancı dil konuşma kaygısıyla ilgili deneyimleri nelerdir?
3. Yabancı dil konuşma kaygısı yabancı dil öğretmenlerinin öğretim performansını nasıl etkilemektedir?
4. Yabancı dil öğretmenleri, yabancı dil konuşma kaygısını nasıl yönetmektedirler?

Yöntem

Araştırmanın Deseni

Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırma, araştırmacıların katılımcılarla kişisel olarak iletişime geçerek derin anlamlara ulaşmak amacıyla yürüttükleri araştırma sonucunda derin bilgi yapısını anlamayı amaçlamaktadır (Creswell, 2013, s. 245). Araştırmada fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Fenomenoloji deseni, bireylerin bir fenomenle ilgili yaşadıkları deneyimleri aktardıkları bir nitel araştırma yöntemidir (Creswell ve Creswell, 2018; Giorgi, 2009; Moustakas, 1994). Bu bağlamda öğretmenlerin yabancı dil konuşma kaygısını nasıl değerlendirdikleri ve yabancı dil konuşma kaygısının öğretmenlik yaşantılarını nasıl etkilediğini anlamlandırmak amacıyla temel nitel araştırma deseni tercih edilmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırmada amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Amaçlı örnekleme, derinlikli araştırmalar için bilgi açısından zengin durumlar seçilmesini, araştırmacının büyük miktarda bilgi edinmesini sağlamaktadır (Glesne, 2015; Patton, 2002). Araştırma grubu kolay ulaşılabilir örnekleme tekniği ile seçilmiştir. Hamamcı ve Hamamcı (2015) yabancı dil öğrenim tecrübesi arttıkça kaygı seviyesinin azaldığını ifade etmiştir. Buna dayanarak katılımcıların belirlenmesinde deneyimli öğretmenlerin kaygılarının süreç içerisinde azalmış olabileceği ve tecrübeye dayalı olarak kaygılarının olmaması düşünülerek katılımcıların mesleğinin ilk beş yılında olmasına dikkat edilmiştir. Bu doğrultuda araştırmaya mesleğinin ilk beş yılında olan ve her biri farklı kurumlarda çalışan 11 yabancı dil öğretmeni katılmıştır. Katılımcı sayısı veri doygunluğuna göre belirlenmiştir. Katılımcıların gizliliğini sağlamak amacıyla K1, ..., K11 şeklinde kodlar verilmiştir. Araştırma grubundaki katılımcıların yaş aralığı 22-31 arasında değişmekte ve liselerde ve özel kurumlarda en çok tercih edilen dillerin İngilizce ve Almanca olması sebebiyle grup Almanca ve İngilizce öğretmenlerinden oluşmaktadır. Araştırma meslek hayatının ilk beş yılında olan Almanca ve İngilizce öğretmenleri ile sınırlıdır.

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

	<i>Yaş</i>	<i>Branş</i>	<i>Çalıştığı Kurum</i>	<i>Deneyim</i>
K1	29	Almanca	Anadolu Lisesi	5 yıl
K2	30	İngilizce	Anadolu Lisesi	4 yıl
K3	28	Almanca	Anadolu Lisesi	4 yıl
K4	30	Almanca	Anadolu Lisesi	5 yıl
K5	31	Almanca	Fen Lisesi	3 yıl
K6	33	Almanca	Anadolu Lisesi	5 yıl
K7	24	İngilizce	Özel Kurum	1 yıl
K8	27	Almanca	Anadolu Lisesi	2 yıl
K9	30	Almanca	Anadolu Lisesi	5 yıl
K10	23	İngilizce	Özel Kurum	6 ay
K11	22	Almanca	Özel Kurum	1,5 yıl

Veri Toplama Araçları

Araştırma verileri yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak toplanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmelerde, sorular önceden hazırlanmıştır fakat görüşme esnasında görüşmenin gidişatına göre sorular esnek bir şekilde ifade edilebilir, soruların sırası değişebilir ve cevaplar katılımcıya göre değişiklik gösterebilir (Merriam ve Tisdell, 2016, s. 110). Veriler katılımcılarla yapılan bireysel görüşme ile toplanmıştır.

Görüşme formundaki sorular gözlem ve konu ile ilgili genel tecrübelerden yola çıkarak ve ilgili alanyazın taraması yapılarak oluşturulmuştur. Görüşme formunda katılımcıların yabancı dil konuşma kaygısını nasıl anlamlandırdıkları, yabancı dil konuşma kaygısına dair görüş ve deneyimlerine dair yedi soru yer almaktadır. Soruların yönlendirici, çok boyutlu olmamasına katılımcıların kendilerini açıkça ifade edebilecek nitelikte olmasına dikkat edilmiştir. Soruların anlaşılabilirliğinin ve amaca uygunluğunun test edilmesi açısından taslak form oluşturulmuş, bir kurumda çalışan iki öğretmenle 30 dakikalık görüşmeler yapılarak pilot uygulama yapılmıştır. Ayrıca araştırma soruları yabancı dil eğitimi alanında iki uzman tarafından değerlendirilmiştir. Anlaşılmayan ve araştırma amacına uygun olmayan sorular düzeltilerek formun son hali meydana getirilmiştir. Görüşme öncesi katılımcılara gerekli bilgilendirmeler yapılmış, gizlilik ilkesine dayanarak sadece bilimsel amaçlı kullanılacağı bildirilmiştir. Görüşmeler katılımcıların gönüllülük esasına dayanarak yapılmıştır. Görüşmeler ortalama 30 dakika sürmüştür. Görüşme esnasında katılımcıların bilgisi dâhilinde ses kaydı alınmıştır.

Araştırmada yer alan görüşme soruları şunlardır:

1. Sizce yabancı dil öğretmenleri konuşma konusunda ne tür kaygılar yaşarlar?
2. Yabancı dilde konuşmanız gerektiğinde kendinizi nasıl hissedersiniz, aklınızdan neler geçer?
3. Sizce bu kaygı düzeylerinde mesleğe başladıktan sonra süreç içerisinde bir değişim oluyor mu?

4. Öğretmen konuşma kaygıları sizce meslek yaşantılarını hangi yönlerden etkiler?
5. Sizce öğretmenlerin kendileri dışında konuşma kaygılarını etkileyen faktörler neler olabilir?
6. Sizce öğretmenler konuşma kaygısıyla baş etmek için neler yapabilir?
7. Yabancı dil konuşma kaygısıyla ilgili sizin paylaşabileceğiniz bir anınız var mı?

Verilerin Analizi

Verilerin analizi, veri toplama süreci ile paralel olarak yürütülmüştür. Her görüşmeden sonra veriler yazıya aktarılmıştır. Verilerin analizinde NVivo Programı kullanılarak içerik analizi yapılmıştır. İçerik analizi, verileri anlamlı kavramlara dönüştürerek ve bu kavramları düzenleyerek veriyi açıklayan temalara ulaşmayı amaçlar (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Katılımcıları yarı yapılandırılmış görüşme formunda verdikleri yanıtlar araştırmacı tarafından detaylı bir şekilde okunarak kodlamalar yapılmıştır. Benzer özellikte olan kodlar aynı kategoriler altında toplanmıştır. Oluşturulan kategoriler, tekrar değerlendirilerek kategoriler arasındaki ilişkilere göre temalar oluşturulmuştur. Böylelikle araştırmada zengin betimleme sağlanmıştır. Oluşturulan kategoriler ve temalar yabancı dil eğitiminde uzman başka bir araştırmacı tarafından değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgular görüşme verilerinden doğrudan alıntılar verilerek sunulmuştur.

Geçerlik ve Güvenirlik

Nitel araştırmalarda geçerlik ve güvenirlik kriterleri nicel araştırmalardan farklıdır. Nitel araştırmalarda geçerlik ve güvenirliği sağlamak amacıyla kullanılan stratejiler uzun süreli katılım ve sürekli gözlem, üçgenleme, akran incelemesi, olumsuz durum analizi, araştırmacı önyargılarının açıklanması, zengin yoğun betimleme, dış deneyimler, üye kontrolü, uzman incelemesi, araştırmacının duruşu ve veri toplama sürecine uygun ve yeterli katılımdır (Creswell, 2013; Merriam, 2018). Araştırmanın geçerlik ve güvenirliğini sağlamak amacıyla araştırmada bu stratejilerden veri toplama sürecine uygun ve yeterli katılım, uzun süreli katılım ve sürekli gözlem, üye kontrolü, uzman incelemesi ve zengin betimleme kullanılmıştır. Bulguların doyum noktasına ulaşması ile veri toplama sürecine uygun ve yeterli katılım ile doyum noktasına ulaşılmış sağlanmış, görüşme yapılan kişilerden bulgular hakkında geri bildirim istenmiş böylelikle üye kontrolü sağlanmıştır. Görüşme sorularının oluşumunda yabancı dil alanında iki uzmanın görüşü ve verilerin analizinde kodlamalar esnasında bir uzman değerlendirmesi alınmıştır. Araştırmanın uygulanması için gerekli olan onay Gazi Üniversitesi Etik Komisyonunun 19.04.2022 tarih ve 08 sayılı kararı alınmıştır.

Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde öğretmenlerin yabancı dil konuşma kaygısına yönelik görüşlerine dair genellenebilir sonuçlar elde etmek değil, derinlemesine anlamak amaçlanmaktadır.

Bu nedenle araştırmanın sadece araştırmaya katılan katılımcılarla sınırlı olduğuna dikkat edilmelidir. Araştırmaya katılan katılımcıların görüşlerine ilişkin bulgular yabancı dil konuşma kaygısına yönelik görüşler, yabancı dil konuşma kaygısına neden olan etkenlere yönelik görüşler, yabancı dil konuşma kaygısını arttıran etkenlere yönelik görüşler, yabancı dil konuşma kaygısını azaltan etkenlere görüşler olmak üzere dört tema altında toplanmıştır. Bulgular katılımcı görüşlerinden direk alıntı yapılarak sunulmuştur. Kategoriler oluşturulurken benzer ve ortak cevap veren katılımcıların cevapları aynı kategoriler altında toplanmıştır. Bu nedenle tüm katılımcı cevaplarına araştırmada yer verilmemiştir. Oluşturulan temalarda sadece katılımcı görüşlerine yer verilmiştir.

Yabancı Dil Konuşma Kaygısına Yönelik Görüşler

Katılımcıların yabancı dil konuşma kaygısına yönelik görüşleri incelediğinde birçok katılımcının hata yapma korkusu yaşadığı dikkat çekmektedir. Yabancı dilde yaşadıkları kaygıyı anlatmaları istendiğinde birçoğunun bu kaygıyı hata yapma korkusu olarak tanımladıkları görülmektedir. Bu korku genel olarak konuşurken dil bilgisinde hata yapma korkusu olarak ifade edilmiş, dil bilgisi kurallarına göre eksiksiz konuşmaya çalışmanın kaygıya sebep olduğu dile getirilmiştir.

K7: “Bir yönerge verirken özellikle karşımdakine çok gramer olarak çok da doğru olmayan cümleler kurabiliyorum. Bu benim bir kaygımdı. Yani yönergeyi verirken, asıl doğru yapmalarını istediğim şeyi anlatırken gramer konusunda yanlış yapmak bir kaygımdı mesela. Hala hani bazen, aa şunu şöyle demeseydim dediğim bir şeydi.”

K4: “Özellikle Almanca için söyleyeyim gramer konusu çok zor Almancada özellikle artikeller çok problem. Akkusativ var genitiv var. Bunları kullanırken acaba hata yapar mıyım diye düşünüyorum. Hata yapmaktan çok korkuyoruz. Hani yanlış kullanır mıyım kaygısı beni daha fazla endişelendiriyor. Daha çok artikel konusunda birazcık endişelendiriyor. Cümle yapısı devrik olmasından kaynaklı bazen, işte atıyorum zaman zarfı nerede yer yön zarfı nerede kullanılacak. Bence daha çok gramer ve artikelden kaynaklı insanlar daha çok hata yapmaktan çekiniyorlar diye düşünüyorum. Yani kendim en azından öyleyim.”

Bazı katılımcılar öğretmen oldukları için toplum tarafından hatasız olmaları beklendiği düşüncesiyle başkaları tarafından yaptıkları hataların fark edilmesinden endişe duyduklarını ifade etmişlerdir.

K11: “Konuşmam gerektiğinde kendimi çok kaygılı hissediyorum. Kalbim çarpmaya başlıyor o anda. Hatamı fark edileceğinden o konuda yeterli olmadığımı düşünüleceğinden endişe duyuyorum. Bunu öğrencinin hissetmesini kesinlikle istemiyorum. O yüzden çok heyecanlanıyorum. Çok büyük bir endişe geliyor. Hissettiğim tek şey korku ve endişe olabilir zaten o anda. Yanlış yapmaktan korkuyorum. Yanlış anlaşılmdan korkuyorum. En kötüsü yanlışımın fark edilmesinden korkuyorum. O anda çok utanç verici olacağını düşünüyorum çünkü. Öğretmen konumunda yer aldığımız için bu tolere edilmeyecek gibi hissediyorum. Hissettiğim sadece endişe ve korku o yüzden.”

K5: “Yabancı dil öğretmeni olduğumuz için toplum tarafından tüm konulara vâkıf olmamız beklendiğinden hata yapma kaygısı yasayabiliyoruz.”

Bir katılımcı dili yanlış aktarma ve yanlış öğretme korkusuyla kaygı yaşadığını belirtmiş, bir başka katılımcı ise kendisini zaman zaman yetersiz hissettiğini dile getirmiştir. Ayrıca konuşurken kendisini tam olarak ifade edemediği için anlattığı konuda yetersiz görülmesinden endişe duyduğunu dile getirmiştir.

K3: *“Öğrencinin temelini ben oluşturacağım. Yani benim en ufak bir hatam, bir telaffuz hatam ya da Almancayı yanlış aktarmam, onun temelindeki bir bilgi yanlışına sebep olacak. Bu da öğretmeni haliyle kasıyor. Biraz daha tetikte olmasına sebep oluyor. Yani bu yüzden öğretmenin kaygısı, yani yabancı dil öğretmenlerinin kaygısı bu yüzden biraz daha fazla. Özellikle onlar yeni öğrenmeye başladığı için. Yanlış bir şey öğretmemek adına en ince ayrıntısına kadar biz düşünüyoruz mesela. Benim en ufak bir yanlış açıklamam, yanlış konuşmam ya da telaffuzum öğrencilerin öğrenimini etkileyecek.”*

K7: *“Yani şu anda kastederek rahat hissedemiyorum daha evet her şeyle full mükemmel hissediyorum rahat bir şekilde diyemiyorum anadilim gibi. Daha bu seviyeye erişemedim. Bana ekstra bir soru sorduklarında böyle açıklarken bile tereddüt yaşıyorum. Aslında konuyu biliyorum ama açıklaması konuşma anlamında tereddütlerimden dolayı sanki konuyu sallantıda biliyormuşum gibi bir etki olmuş olabilir onların üzerinde. Ki bu benim için çok rahatsız edici bir durum. Kendini ifade edemediğin için bilmiyor gibi oluyorsun. Türkçede bile bir yani bir konuyu eğer tereddütlü söylersen ha emin değil herhalde gibi bir etki oluyor. Evet, sanırım o etkiyi ilk başlarda ben de yarattım.”*

Yabancı Dil Konuşma Kaygısına Neden Olan Etkenlere Yönelik Görüşler

Katılımcıların yabancı dil konuşma kaygısına neden olan etkenlere yönelik görüşleri ele alındığında genel olarak dil bilgisi, telaffuz, kelime bilgisi gibi dil yeterliliğine ilişkin ifadelerle değindikleri görülmektedir.

K4: *“Konuşma derslerimizde genelde şey oluyor, çocuklar birbirine bağlı cümleler kurmaya çalışıyorlar, devrik cümleler kurmaya çalışıyorlar. Bunu düzeltirken, acaba şu bağlacı nereye koyacağım, bu bağlacın grameri, yani dil bilgisi açısından daha çok kaygı düzeyi yaşıyorum. Acaba şu bağlacı versem çocuk bunu ne kadar anlayacak ya da basite indirgeyebilir mi Almancada derken bir kaygı yaşıyorum. Yaşadım da. Mülakat yapıyordum. Almanca tartışma yapıyorduk çocuklarla. Okulda sergilenecek. Öğrenci hocam ben şu cümleyi nasıl çevireceğim diye sordu bir öğrenci. Hani bu tarz deyimse şeylerden kaygılanıyorum.”*

K6: *“Öğretmenler dilbilgisini doğru kullanım kaygısı yaşayabilirler. Benim de konuşurken dilbilgisini doğru kullanıp kullanmadığım, kelimeleri doğru seçip seçemediğim aklımdan geçiyor.”*

K1: *“Konuşurken ihtiyaç duyacağım, kullanmam gereken kelimeyi o anda hatırlayamamak beni gerer. Kelimeyi hatırlayamazsam ya da yanlışlıkla alakasız bir kelime kullanırsam diye aklımdan geçer.”*

K11: *“Çevremde arkadaşlarımın düşüncelerinden su sonuca vardım telaffuz konusunda çok kaygı yaşıyorlar. Akıcı olarak konuşabilseler bile telaffuzu kötü olduğu için kaygı yaşayabiliyorlar. Bu konuda eleştirileceklerini düşünüyorlar.”*

Bunun yanı sıra bir katılımcı öğretmenin öğreteceği dil seviyesine göre öğretmenin kaygısının değişebileceğini ifade etmiştir.

K7: *“Aslında benim şu an girdiğim sınıf A1 seviyesinde. Çok yüksek bir seviye değildi ama şimdi arttı B1 seviyesindeyim. Yani kur değişti. İlk A1 seviyesinde, düşük seviyedekinde çok fazla bir kaygım yoktu. Daha basitti.”*

Yabancı Dil Konuşma Kaygısını Arttıran Etkenlere Yönelik Görüşler

Katılımcılar yabancı dil konuşma kaygısını arttıran etkenlere yönelik farklı görüşler belirtmişlerdir. Katılımcıların çoğu derste dili iyi bilen bir öğrenci olduğunda ya da ana dilli biriyle konuşmaları gerektiğinde, karşısındaki kişi tarafından yargılanacağı düşüncesiyle kaygılarının arttığını ifade etmişlerdir.

K7: "Sınıfta çok iyi mesela dört yıl İngiltere'de yaşamış ama sadece hazırlık sınavına girmedeği için hazırlık okumak zorunda olan öğrenciyle göz göze geliyoruz. Ben ne söylesem ve bu beni endişelendiriyor. O yüzden de diyorum ki bence de bu evet bir kaygı yaratıyor."

K6: "Almanya'dan gelen bir öğrencim olsaydı, gerçekten kaygılanabilirdi. Çünkü sürekli müdahale edecekti, konuşma olarak hani orada yaşamış olduğundan bir tık daha iyi olacaktı. Çünkü dili orada öğrenmişti. Evet, ana dili olacaktı. Evet, bu kaygıma sebep olabilirdi."

K9: "... Ama hani başka bir yabancı karşısında atıyorum? Bir alman karşısında konuştuğum zaman nasıl kendimi ifade edeceğimi şaşıyorum. Cümleler o an heyecandan aklıma gelmeyebiliyor. Dediğim gibi tekrar acaba cümle yapısında hata yapabilir miyim? Bazen Türkçe düşündüğümüz için tam iyi transfer edebilir miyim? Onlar birazcık kaygı attırıyor."

Birçok katılımcı başkalarının onlar hakkında düşüncelerinin ya da onlardan beklentisinin kaygılarını arttırdığını belirtmişlerdir.

K8: "Yani kaygımı artıran şey tabii ki insanların senin ne kadar bilgili ya da bilgisizliğini ölçmesi sen konuşurken. Eğer sen yeteri kadar onların gözünde doğru bir şekilde cevap vermediysen sorgulara ya da onlar bir şekilde tatmin olmadıysa onların gözünden düşmek beni kaygılandırır. Ben onların karşısında konuşamadıysam ya da yeterli cevap veremediysem onların gözünde ben bu işte iyi değilim ya da başarısızım düşüncesi beni daha çok kaygılandırır. Kaygımı artırır. Yani onların benim hakkımdaki bakış açıları. Bu beni kaygılandırıyor."

K6: "Etkinlik hazırlarken. Mesela çocuklara etkinlik hazırlatıyoruz, sunduruyoruz. Cümleyi okurken ya da telaffuz ederken videosunu çekiyoruz. Bu videoyu paylaşıp hocalar, diğer okulda Almanca hocalarımız görse acaba sunumu yeterince iyi telaffuz edebildi mi tarzında bir kaygı oluyor. Acaba bir tepki alır mıyım gibisinden bir kaygı yaşıyorum. Şöyle diyebiliriz yani ona. Hani herhangi bir şeyi daha kalabalık ya da halka açık bir yerde paylaşılacaksa negatif etkiliyor. Biraz kaygı oluşturuyor."

Katılımcıların neredeyse tamamı derse hazırlıksız girmenin ya da ders dışında biriyle hazırlıksız konuşmanın yabancı dil kaygılarını oldukça arttırdığını dile getirmişlerdir.

K7: "Spontane konuşurken. Ya da belki şey oluyor. Mesela bir örnek vereceğiz. O şeyin bir örnek olmasına gerek yok dersle alakalı değil, belki sohbet havasında geçen bir şey. Çok spontane geçerken birden başladım konuşmaya ve sonunu getirirken çok spontane gitti şimdi bunun sonunu nasıl getireceğim kaygısı olabiliyor. Ya da canım bir şey anlatmak istediğinde ama bir dakika şu an buna nasıl başlasam kaygısıyla anlatamadığım da oluyor. Bu kaygıları yaşıyorum mesela."

K2: "Eğer mesela bir şeyi bilmiyorsam, o gün işenecek konuya hâkim değilsem hem kendi konuşma kaygım var hem de konuyu bilemediğim için, yani onu nasıl açıklayacağımı dair bir kaygım oluyor. Ve ikisi bir çalışıyor. Bazen sadece gramer bazlı düşünmüyorum. Bazen bir kelime konusu bile olduğunda, şu kelimeyi İngilizce açıklayayım yapamıyorum mesela. Çünkü karşılığını belki İngilizce nasıl ifade edebileceğimi bilmiyorum ya da ön bir hazırlığını yapmamışım. O yüzden hemen yine kolaya kaçarak Türkçe sözlük açıyorum."

K8: “Öğretmenim, çocuklarla daha çok etkileşim içerisindeyim. Yani öğretmenler odasına girdiğimde de mesela hadi hocam bize bir şeyler anlat Almanca dediklerinde de şöyle bir panik oluyorum.”

K3: “Daha öncesinde yaşadığım bir anı bir telefon verilir ya da biriyle iletişim kurmam istediğinde, ders esnasında hiç beklemediğim bir soruyla karşılaştığımda buna Almanca cevap vermek benim için zor.”

K4 ve K11 yabancı dil öğretmeni oldukları için eksiksiz ve mükemmel olma düşüncesiyle kaygı yaşadıklarını belirtmişlerdir.

K4: “Önce bir endişeleniyorum karşıdakini eğer ilk defa tanırıyorsa acaba benim konuşmamı yargılar mı diye düşünürüm. Sonuçta ben Almancayı burada öğrendim. Karşıdaki Almansa hatta benim Almanca öğretmeni olduğunu biliyorsa daha çok kaygılarım. Ama benim herhangi biri olduğumu söylersem hiç kaygılanmam. Aklıma ne gelirse söylerim ama benim öğretmen olduğumu düşünürse o zaman hata yapmamam gerektiğini, düzgün cümle kurmam gerektiğini düşündüğümde bu benim daha çok hata yapmama sebep olur.”

K11: “Öğrenci sorduğu soruyu bilemediğinde, konuşamadığında ben nasıl bilemem bu soruyu nasıl cevap veremem gibi oluyorsun. Bir tık öğretmenliğini sorguluyorsun. Acaba bilmiyor muyum? Bir sorun mu var? gibisinden sorguluyorsun yani. Daha çok işte bu kaygı, bilemem her derste, bilemeyeceğim gibi düşünürsen bu sefer bildiğin bir şeyi de unutuyorsun.”

Bir katılımcı tecrübesizlikten kaynaklı olarak kaygının artabileceğini ifade etmiştir.

K10: “Benim meslekte daha olgunlaşamadığımı ve daha çok toy olduğundan biraz kaynaklanıyor. Çok pratiğim olmadığından kaynaklanıyor.”

Yabancı Dil Konuşma Kaygısını Azaltan Etkenlere Görüşler

Katılımcıların yabancı dil konuşma kaygısını azaltan etkenlere yönelik görüşler incelendiğinde birçok etken dile getirilmiştir. Ders dışında ve ders içerisinde dili aktif bir şekilde kullanmanın önemine birden fazla katılımcı dikkat çekmiştir. Dili kullanırken de en çok konuşma pratiği yapılmasına, bunun yanı sıra özellikle dinleme becerisinin önemine ve okuma etkinliklerinin önemine vurgu yapılmıştır.

K1: “Öğretmenler eğitim verecekleri, öğretim yapacakları dilde iletişim kurmalı. Yabancı dilde Almanca öğretmeniysen Almanlarla daha çok konuşmalısınız diye düşünüyorum ben. Mesela Zoom’dan görüşme yaparak yani bu şekilde geliştirebiliriz. Daha fazla Almanca okuyarak yani kendime şu an aslında özeleştiri yapıyorum. İzlemem gerekiyor. İzlemek gerekiyor. Yani Almanca okumak gerekiyor. Almancayı yaşamak gerekiyor. Stresimin gitmesi için benim Almancayı yaşamam gerekiyor. Yaşam haline getirmem gerekiyor. Yani o dilden ne kadar koparsa bence stresimiz o kadar artar.”

K10: “Bence bir yabancı dil öğretmenin en çok bilmesi gerektiği şey olarak kendi adıma düşünüyorum; dille sürekli iç içe olmak. İç içe olduğun zaman zaten kendini güvende hissediyorsun. Bir şeyler dinlediğinde bir şeyler izlediğinde onu anladığını anladığın an zaten şunu fark ediyorsun, tamam yapabilirim, duyduğumu anlıyorsam konuşabilirim diye fark ediyorsun. Yani daha çok bilgi olduğunda kaygı azalıyor. Bir de alışkanlık. Tamamen kullanma alışkanlığı. Daha çok kullandığında, daha çok derse girdiğinde daha az kaygı gibi.”

K4: “Öğretmenlerin sadece üniversitedeki bilgileriyle yetinmeyip süreç içerisinde daha fazla iletişim kurmaları gerekiyor. Hatta gerekirse kurslara sadece konuşma kurslarına gitmeleri gerekiyor. Belki sınıflarda daha fazla etkin iletişim kurmaları gerekiyor.”

K5: “Benim sürekli Almanca ilgili bir şeyler yapmam, benim stresini azaltır. Alt yazılı ta da işte direk Almanca film izlemem işte tiyatro izlemem ya da ne bileyim Almanca sürekli okumam mesela sürekli kullanma kulağıma aşına olması benim stresimi azaltır.”

Bunun yanı sıra kişisel gelişim ve dilin konuşulduğu ülkede bulunmak gerektiği bazı katılımcılar tarafından belirtilmiştir.

K2: “Mümkün olduğunca dile maruz kalmalı. Maruz kalmak gerçekten insani zorluyor. O dilin konuşulduğu ülkeye gitmeye çalışmalı, dili öğretmek için çeşitli workshoplara katılmalı. Biz öğretmenler hiçbir zaman ben oldum diyemeyiz, öğrencilerimizi eğittiğimiz gibi kendimizi de eğitmeliyiz.”

K3: “Kesinlikle dile maruz kalınması gerekiyor özellikle zorunlu bırakılarak, seminerlere katılıp o dilin ülkesine gitmesi gerekiyor.”

K7: “Yabancı dilde kitap okuyabilir, film seyredebilirler. Ama en iyisi, en az altı ay o dili anadili olarak konuşanlarla aynı ortamda yaşamak.”

K9: “Hedef dilde dinlemeye okumaya yönelik çalışmalar yapılabilir. Dinleme okuma esnasında cümle kelime çeşitliliği fark edilir. Yani kendini bu yönde geliştirmek isteyenler farklı cümle yapılarını kelimeleri hemen fark eder. Seminerlere katılım sağlanabilir. Kişi kendisini geliştirmek için katıldığı seminerlerde, hizmet içi eğitimlerde hem yeni şeyler keşfedip hem de eksik olan yanlarını elinden geldiğince tamamlıyorsa olumlu yönde değişme elbette olur. Şahsen ben böyle yapmaya çalışıyorum.”

K1 dile yeteri kadar hâkim olduğunda, öğretmen kendini yetkin hissettiğinde daha iyi konuşabileceğini ve bunun öğretmenin öğretme performansını da olumlu yönde etkileyeceğini ifade etmiştir.

K1: “Dile hâkim olmazsak bizim stresimiz olur. Yani hâkim olmamız gerekiyor. Vurgusuna işte ne diyorduk semantiğine, syntaxa hepsine hâkim olmamız gerekiyor. Dile tam anlamıyla hâkim olursak daha iyi konuşabiliriz. Kaygı kendine güveni olumsuz etkiler öncelikle. Kendini o konuda yetkin hissetmez. Bir dile ne kadar hâkim olursa kişi o kadar iyi öğretecektir ama bir konuya ben bile hâkim değilsem bunu öğrenci nasıl öğreteceğim kaygısı ortaya çıkar.”

Birkaç katılımcı öğretmenin özgüveninin konuşma kaygısını azalttığını ifade etmişlerdir. Özgüveni düşük olan öğretmenin sınıfta otoritesinin sarsılacağı, derse konsantre olamayacağı ve öğretme performansına negatif etki edeceği belirtilmiştir.

K3: “Eğer bir öğretmen öğrencileri ile iletişimi kuvvetliyse ve o derste kendinden eminse aktarabileceğinden eminse rahat bir ortamı varsa kaygıyı çok aza indirebilir. Tabii ki kaygı yaşayabilir. Bence öğretmenler kaygı için yani baş etmek için en önemli yöntem bence özgüvenden kaynaklı, yani öz güvenini bence kazanması gerekiyor. Bu çok önemli. Özellikle dedim ya dil öğretmenleri için uygulamalar çok önemli. Yani o yüzden o kaygıyla baş etmek için direkt kendini o alana atman gerekiyor. Yani yanlış ya da doğru bir şekilde kendini o özgüveni kazandırman gerekir. Kendimize öz güvenimizin olması gerekiyor.”

K4: “Bence özgüveni düşük olan yani yabancı dilde konuşurken kaygılanan öğretmen bir kere öğrencinin gözünde de zayıf konumda olur. Bu da hem otoritesinin sarsılmasına neden olur hem

de bilgi eksikliğini öğrenciye karşı tarafa yansıtır. Bu da öğrencide öğretmen açısından bence çok da olumlu etkiler bırakmaz olumsuz etkiler bırakır diye düşünüyorum. Öğrenci tarafından eğer mesela ben kaygılı bir öğretmenim çok fazla konuşamıyorum ya da konuşmayı karşı tarafa aktaramıyorum öğrenci de bunu hissettiyse eğer öğretmeni daha fazla sıkıştırmaya çalışır, eksiklerini daha fazla bulmaya çalışır. Orada da öğretmeni birazcık zor duruma sokabilir. Hoca zaten çok fazla bir şey bilmiyor deyip sınıf içerisindeki otoritesinin sarsılmasına neden olur.”

K11: “Kaygıyı azaltan şu oluyor, ders eğer o dakikaya kadar iyi gidiyorsa, herhangi bir hata yapmadıysam biraz daha gevşeyerek devam ettiğimi görüyorum. O zaman öz güvenim artıyor. Evet diyorum, yapabiliyorsun, devam edebilirsin. Kendime onları söyleyerek devam ediyorum ama eğer hata yaptıysam başta, öğrencilerden olumsuz bir yanıt aldıysam ve öğrencilerden dönüt alamıyorsa konuşmam karşısında bunlar da olumsuz etkiler ve derse konsantre olamam.”

Buna ek olarak konuşulan kişiden ya da öğrencilerden alınan pozitif geri dönütün öğretmenleri motive ettiği ifade edilmiştir.

K1: “Karşıdaki insanın senin hakkında çok fazla fikir beyan etmemesi benim rahat iletişim kurmama sebep olabilir. Yani seni etkin bir şekilde dinliyorsan seni yargılamadan seni karşılıklı bir şekilde ya da senin anlayacağın dilde sana sorular yöneltiyorsa sıkılmadan dinliyorsan o da beni iletişim kurarken kaygımı azaltır.”

K8: “Yani kendimi iyi ifade ettiğimi görürsem karşıdaki de bu konuda onayladıysa, bana pekiştireç verdiyse. Çok güzel konuşuyorsun. Aksanın çok iyi ya da işte bir Alman gibi konuşuyorsun gibi. Hani bütün motive edici sözler beni motive eder, kaygımı oldukça azaltır.”

K5: “Çocuklardan geri dönüt aldığımda kendimi daha çok güvende hissediyorum. Rahatlama oluyor. Kendine güven hissediyorsun daha çok.”

Katılımcıların çoğu ön hazırlığın, derse hazırlıklı gitmenin konuşma kaygısını azalttığını ifade etmişlerdir.

K10: “... Çok aktif bir şekilde zaten gramer öğrenmiyorlar. Daha çok Almanca konuşmaya çalışıyoruz onlarla. Ben derslere önceden hazırlıklı gittiğim müddetçe sıkıntı yok. Tabi önceden hazırlanmadıysam acaba bana çocuk soru sorarsa acaba nasıl cevap veririm gibisinden bir kaygı yaşıyorum. Bence kesinlikle hazırlıklı olmak kaygıyı azaltıyor. Artıran unursa yine kalabalık bir ortam ve bilen bir kesime hitap ettiğinde daha çok kaygılanıyorsun. Acaba yanlış bir durum var mı diye. Ama kişisel olarak, yani kişinin kendine ait hazırlığı olduğunu düşünüyorum. Yani hazırlık yapmamışsan daha kaygılı giriyorum. Ama bir hazırlığım ön hazırlığım varsa çok daha rahatım.”

K11: “Bence kesinlikle hazırlıklı olmak kaygıyı azaltıyor. Artıran unursa yine kalabalık bir ortam ve bilen bir kesime hitap ettiğinde daha çok kaygılanıyorsun. Acaba yanlış bir durum var mı? Ama kişisel olarak, yani kişinin kendine ait hazırlığı olduğunu düşünüyorum. Yani hazırlık yapmamışsan daha kaygılı giriyorum. Ama bir hazırlığım ön hazırlığım varsa çok daha rahatım. Bence burada önemli olan kendinizi geliştirmek, tabi ki öncesinde ve ders açısından düşünürsek bence öncesinde hazırlık yapmak. O gün dersi nasıl işleyeceğim, derste ne üzerine konuşabilirim, neyi nasıl anlatabilirim diye düşünmek. Bence öncesinde plan yapıldığında o zaman daha az kaygı olur. Belki heyecanlı oluyoruz derse girdiğimizde ama neyi ne şekilde söylememiz gerektiği kafamızda cümle olarak bile aslında var oluyor. O yüzden kaygımız da azaltıyor, hâkimiyetimiz de artıyor bence sınıfta.”

K7 ve K3 edindikleri tecrübe ile konuşma kaygısının azaldığını ifade etmiş, yabancı dil konuşmada tecrübenin önemine dikkat çekmişlerdir.

K7: “Şöyle bir ilerlemeye baktığımda, yani ilk aylara nazaran kendimi biraz daha en azında sunu hissediyorum, şimdiki kaygım biraz daha az, konu dışı bir şey anlatmam gerekiyorsa İngilizce şu an onda kaygı yaşıyorum. Eskiden ders içi bir şey anlatırken, derste bir aktivite üzerine konuşacakken bile kasılıyordum. Şimdi kitaba, sürece alıştığım için en azından o süreci biraz atlattım. Ama konu dışı bir şey söylediğinde hala biraz kasılma yaşıyorum ve kaygı hissediyorum.”

K3: “Süreç içerisinde kendimi daha iyi ifade edebildiğimi gördüm. Yani yavaş yavaş konuşabildiğini fark ettiğim zaman daha fazla öz güvenli hale getirdi. İlk mezun olduğumda nasıl konuşacağım, ne yapacağım konusunda daha tedirgindim. Şimdi birazcık daha kendimden eminim. Birazcık daha yabancı dilimi daha iyi oturduğunu düşünüyorum ilk mezunlara göre.”

Sonuç ve Tartışma

Yabancı dil öğretimi ve öğrenimi küresel çapta büyük bir öneme sahiptir. Yabancı dil öğretmenlerinin, öğrencilerine etkili bir şekilde dil öğretmeleri ve iletişim becerilerini geliştirmeleri beklenmektedir. Ancak, bazı öğretmenlerin yabancı dil konuşma becerilerini kullanırken yaşadıkları kaygı, bu süreci olumsuz etkileyebilmektedir. Bu araştırmanın amacı, yabancı dil öğretmenlerinin yabancı dil konuşma kaygısıyla ilgili görüşlerini, deneyimlerini ve algılarını anlamak ve kaygının yabancı dil öğretimi sürecindeki etkilerini araştırmaktır. Ayrıca, dil öğretiminde kaygı konusunda farkındalık yaratmayı ve yabancı dil öğretimi pratiklerini desteklemek için bilimsel bir temel oluşturmayı hedeflemektedir. Araştırmada ayrıca yabancı dil öğretmenlerinin yabancı dil konuşma kaygısını nasıl yönettikleri ve kaygıyı azaltmak için hangi yolları izledikleri de incelenmiştir.

Katılımcıların yabancı dil konuşma kaygısına yönelik görüşleri incelendiğinde birçok öğretmen, yabancı dil konuşma kaygısını hata yapma korkusu olarak tanımladığı görülmektedir. Dil bilgisi kurallarına uygun konuşma ve hata yapmaktan çekinme endişesi önemli bir faktördür. Bazı öğretmenler, toplumun hatasız olmalarını beklediği düşüncesiyle hatalarının fark edilmesinden ve yetersiz görülmekten endişe duymaktadır. Horwitz vd. (1986), Yılmaz ve Sakarya-Maden (2016) ile Varışoğlu ve Varışoğlu (2018) yabancı dil öğrenme kaygısının sebeplerinden birinin hata yapma korkusu olduğunu ifade etmişlerdir. Yapılan birçok çalışmada ise hata yapma korkusunun yabancı dil kaygısına ve konuşma kaygısına yol açtığı sonucu ortaya çıkmıştır (Baş, 2012; Hamzadayı, 2021; Şener, 2018; Tallis, 1990; Tunçel, 2015). Bu araştırmalar, araştırma sonucunu desteklemektedir.

Yabancı dil konuşma kaygısına neden olan etkenlere yönelik katılımcı görüşleri incelendiğinde dil bilgisi, telaffuz, kelime bilgisi gibi dil yeterliliği faktörleri, öğretmenlerin yabancı dil konuşma kaygısına neden olan etkenler arasında yer almaktadır. Buna ek olarak öğrencilerin dil seviyesi ya da öğretmenin anlatacağı dil seviyesinin de öğretmenlerin konuşma kaygısını belirleyen etkenler arasında yer almaktadır. Aydın (1999) konuşma kaygısına kelime bilgisi gibi öğrenmeye yönelik yanlışların neden olabileceğini belirtmiştir. Yılmaz ve Sakarya-Maden (2016) dil öğrenme kaygısının kelime bilgisi yetersizliği, yanlış cümle kurmaktan çekinme, yanlış telaffuzdan çekinme ve

dil bilgisi eksikliği gibi dil yeterliliği ile ilgili eksiklerden kaynaklanabileceğini ileri sürmüştür. Bu araştırmalar, araştırmadan elde edilen bulguyu destekler niteliktedir. Ayrıca Aydın ve Zengin (2018) dilin belirlenen bir seviyeye ulaşması için dilin yapısı, telaffuz ve kelime bilgisinin öğrenilmesi gerektiğini vurgulamışlardır.

Yabancı dil konuşma kaygısını arttıran etkenlere yönelik görüşler incelendiğinde diğer insanların beklentileri ve düşüncelerinin, eksiksiz ve mükemmel olma düşüncesinin öğretmenlerin yabancı dil konuşma kaygısını arttırdığı görülmektedir. Benzer şekilde Aydın (1999) negatif değerlendirilme korkusu, mükemmel olma isteğinin konuşma kaygısına sebep olduğunu ifade etmiştir. Varışoğlu ve Varışoğlu'nun (2018) yapmış olduğu çalışma da bunu desteklemekte, dil konuşma kaygısının temel sebepleri arasında hata yapma endişesi, mükemmeliyetçilik arayışının yer aldığını ileri sürmektedir. Bunun yanı sıra derse hazırlıksız girme, ders dışında hazırlıksız biriyle konuşma, ana dili olan biriyle konuşma gibi durumlar da kaygıyı arttırabileceği sonucuna ulaşılmıştır. Bu nedenle öğretmenlerin dersten önce ya da yapacakları konuşmadan önce hazırlık yapmalarının konuşmalarını kolaylaştıracağı düşünülmektedir.

Son olarak katılımcıların yabancı dil konuşma kaygısını azaltan etkenlere yönelik görüşleri ele alındığında dili aktif bir şekilde kullanmak, özellikle konuşma pratiği yapmak, dinleme becerisini geliştirmek ve okuma etkinliklerine zaman ayırmanın kaygıyı azaltıcı etkenler olduğu görülmüştür. Temizkan (2017) dinleme ve konuşmanın birbirini tamamlayan unsurlar olduğunu ifade etmiş, Kırkkılıç ve Girgin (2018) ise konuşma ve dinleme arasındaki bağa dikkat çekmektedir. Bu nedenle konuşmanın olabilmesi için dinleme becerisi oldukça önemlidir. Dinleme becerisi dışında okuma becerisi de konuşma becerisi ile yakından ilişkilidir. Okuma becerisi geliştikçe dinleme becerisi de gelişmektedir (Temizkan, 2017). Ayrıca kişisel gelişim, dilin konuşulduğu ülkede bulunma ve dil öğretimiyle ilgili çalıştaylara katılma gibi faktörler de kaygıyı azaltmada etkili olduğu öğretmenler tarafından düşünülmektedir. Bunlara ek olarak özgüvenin artması da kaygıyı azaltıcı bir etken olduğunu ifade etmişlerdir. Yıldız ve Çilek (2020), konuşma becerileri öğreniminde yaşanan problemlerin çözümüne katkı sağlamak üzere ice breaker, beyin fırtınası, drama, yaratıcı drama gibi çeşitli teknikler ve konuşma öncesi anı-sonrası aşamalarının planlanarak uygulanmasının yararlı olacağını ifade etmektedir. Öğretmenlerin özgüvenlerini kazanmaları ve kendilerini yetkin hissetmeleri önemlidir. Tallis (1990) konuşmanın kötü geçmesi özgüven eksikliğine, bunun da kaygıya sebep olduğunu ifade etmiştir. Özgüven eksikliği hata yapma korkusunu arttırmakta bu da kaygıya sebep olmaktadır. Elde edilen bulgulara göre öğrencilerden alınan pozitif geri dönüşler de öğretmenleri motive etmekte ve kaygılarını azalmaktadır. Akşit-Aşık ve Gökçe (2019) yapmış oldukları çalışmada motivasyonun yabancı dil konuşma kaygısını etkilediği sonucuna ulaşılmıştır.

Sonuç olarak, araştırmada yabancı dil öğretmenlerinin yabancı dil konuşma kaygısıyla ilgili deneyimlerini derinlemesine anlamak ve öğretim pratiklerinin geliştirilmesine katkı sağlamak amaçlanmıştır. Araştırmanın sonuçları, yabancı dil öğretiminde kaygı yönetimi stratejilerinin geliştirilmesi, öğretmen eğitimi programlarının iyileştirilmesi ve öğretmenlerin profesyonel gelişimine katkı sağlamak için kullanılabilir. Bulgular, dil öğretimi uygulamalarının iyileştirilmesi, öğretmen eğitiminin geliştirilmesi ve kaygı yönetimi stratejilerinin benimsenmesi gibi alanlarda rehberlik ederek dil öğretimine daha etkili yaklaşımların benimsenmesine yardımcı olabilir. Sonuçların, yabancı dil öğretmenlerine destek sağlamak ve konuşma kaygısını azaltmaya yönelik stratejiler geliştirmek adına önemli bir katkı sunacağı düşünülmektedir. Ayrıca, öğretmen eğitimi programlarının iyileştirilmesi, kaygı yönetimi stratejilerinin geliştirilmesi ve dil öğretimi uygulamalarının optimize edilmesi gibi alanlarda rehberlik edecek ve dil öğretimine yönelik daha etkili yaklaşımların benimsenmesine yardımcı olacaktır. Araştırmada ayrıca yabancı dil öğretmenlerinin yabancı dil konuşma kaygısını nasıl yönettikleri ve kaygıyı azaltmak için hangi yolları izledikleri de incelenmiştir. Elde edilen bulgular, dil öğretimi programlarının planlanması, öğretmen eğitiminin yeniden düzenlenmesi ve kaygı yönetimi stratejilerinin geliştirilmesi gibi alanlarda rehberlik edebilir.

Kaynaklar

- Akşit-Aşık, N. & Gökçe, F. (2019). Yabancı dil konuşma kaygısını etkileyen faktörler: Turizm lisans öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Güncel Turizm Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 202-219.
- Aydın, B. (1999). *Konuşma ve yazma derslerinde yabancı dil öğrenimindeki kaygı nedenleri*. (Doktora Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/> sayfasından erişilmiştir.
- Aydın, S. & Zengin, B. (2008). Yabancı dil öğreniminde kaygı: Bir literatür özeti. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 4(1), 81-94.
- Balkaya, Ş. Arabacıoğlu, B. & Çakır, M. (2020). Angstzustände im remdsprachenunterricht von Studierenden der Abteilung Deutsch als Fremdsprache auf Lehramt (Am Beispiel Anadolu Universität). *Studien zur deutschen Sprache und Literatur*(44), 111-134.
- Bashori, M., van Hout, R., Strik, H. & Cucchiari, C. (2022). Web-based language learning and speaking anxiety. *Computer Assisted Language Learning*, 35(5-6), 1058-1089.
- Baş, G. (2012). İlköğretim İngilizce dersine yönelik tutum ölçeği: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *International Online Journal of Educational Sciences*, 4(2), 411-424.
- Becker, E. (2011). *Angst*. München: Ernst Reinhardt Verlag.
- Creswell, J. W. (2013). *Nitel araştırma yöntemleri* (M. Bütün & S. B. Demir, Çev.). Ankara: Siyasal Kitapevi.

- Creswell, J. W. & Creswell J. D. (2018). *Research design qualitative, quantitative, and mixed methods approaches*. Los Angeles: Sage.
- Çetinay-Aydın, P. (2017). Kaygı ve endişe. *Türkiye Klinikleri*, 10(4), 228-236
- Demirel, Ö. (1999). *Türkçe öğretimi*. Ankara: Pegem.
- Doğan, Y. (2009). Konuşma becerisinin geliştirilmesine yönelik etkinlik önerileri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(1), 185-204.
- Erdem, İ. (2017). Konuşma ve konuşmanın unsurları. F. Temizyürek, İ. Erdem & M. Temizkan (Ed.), *Konuşma eğitimi içinde* (s. 46-92). Ankara: Pegem.
- Giorgi, A. (2009). *The descriptive phenomenological method in psychology: A modified Husserlian approach*. Pittsburgh, PA: Duquesne University Press.
- Glesne, C. (2015). *Nitel araştırmaya giriş* (A. Ersoy & P. Yalçınoglu, Çev.). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Haley, M., Marin, M. R. & Gelgand, J. C. (2015). Language anxiety and counseling self-efficacy. *Journal of Multicultural Counseling and Development*, 43(3), 162-172.
- Hamamcı, Z. & Hamamcı, E. (2015). Yabancı dil öğreniminde kaygı üzerine bir alan yazın taraması. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4(37), 374-383.
- Hamzadayı, G. (2021). Konuşmaya yönelik duyuşsal nitelikler. G. Çetinkaya (Ed.), *Konuşma ve eğitimi içinde* (s. 89-103). Pegem: Ankara.
- Horwitz, E. K., Horwitz, B. & Cope, J. (1986). Foreign language classroom anxiety. *Modern Language Journal*, 70(1), 125-132.
- Kırkkılıç, H. A. & Girgin, Y. (2018). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde temel ilke ve kavramlar. A. Şahin (Ed.), *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi içinde* (s. 93-108). Ankara: Pegem.
- Kurudayıoğlu, M. (2003). Konuşma eğitimi ve konuşma becerisini geliştirmeye yönelik etkinlikler. *Türklük Bilimi Araştırmaları*(13), 287-309.
- MacIntyre, P. D. & Gardner, R. C. (1994). The subtle effects of language anxiety on cognitive processing in the second language. *Language Learning*, 44, 283-305.
- Merriam, S. B. (2018). *Nitel araştırma: Desen ve uygulama için bir rehber* (S. Turan, Çev.). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Merriam, S. B. & Tisdell, E. J. (2016). *Qualitative research: A guide to design and implementation*. San Francisco, CA: Jossey Bass.
- Morgan, C. T. (2011). *Psikolojiye giriş* (S. Karakaş, Çev.). Konya: Eğitim.
- Moustakas, C. (1994). *Phenomenological research methods*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Patton, M. Q. (2002). *Qualitative research & evaluation methods*. Thousand Oaks, CA: Sage.

- Potur, Ö. & Yıldız, N. (2016). Konuşma becerisi alanında yapılan akademik çalışmaların eğilimleri. *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*(18), 27-40.
- Sevim, O. (2019). Türkçe öğretiminde temel dil becerileri. K. Bulut & M. N. Kardaş (Ed.), *Türkçe öğrenme ve öğretim yaklaşımları* içinde (s. 153-170). Ankara: Pegem.
- Şahin, M. (2019). Korku, kaygı ve kaygı (anksiyete) bozuklukları. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 6(10), 117-135.
- Şener, S. (2018). Öğretmen adaylarının yabancı dil derslerinde İngilizce konuşma kaygıları ile ilgili algıları. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2), 178-194.
- Tallis, F. (1990). *Kaygıları aşmak* (O. C. Öner toy, Çev.). İzmir: Sistem.
- Temizkan, M. (2017). Konuşma becerisi. F. Temizyürek, İ. Erdem & M. Temizkan (Ed.), *Konuşma eğitimi* içinde (s. 199-244). Ankara: Pegem.
- Tunçel, H. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe konuşma kaygısının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Yabancı Dil Olarak Türkçe Araştırmaları Dergisi*(2), 107-135.
- Türk Dil Kurumu (2023). *Türkçe sözlük*. İstanbul: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu.
- Türkben, T. (2021). Konuşma eğitimi. E. Karagöl (Ed.), *Türkçe öğrenme ve öğretme yaklaşımları* içinde (s. 167-205). Ankara: Pegem.
- Ünalan, Ş. (2001). *Türkçe öğretimi*. Ankara: Nobel.
- Ünalan, Ş. (2007). *Sözlü anlatım*. Ankara: Nobel.
- Varışoğlu M. C. & Varışoğlu, B. (2018). Yabancı dil öğrenme kaygısı. A. Şahin (Ed.), *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi* içinde (s. 77-91). Ankara: Pegem.
- Varışoğlu, C. (2018). Yabancı dil olarak Türkçe konuşma öğretimi. A. Şahin (Ed.), *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi* içinde (s. 473-497). Ankara: Pegem.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (8. b.). Ankara: Seçkin.
- Yıldız, M. & Çilek, E. (2020). Arapça konuşma öğretiminde öğrenci görüşlerinin değerlendirilmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40(1), 159-181.
- Yılmaz, D. & Sakarya-Maden, S. (2016). Dil öğrenim sürecinde Almanca öğretmen adaylarının kaygı tutumlarına ilişkin bir araştırma. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 201-211.

Extended Summary

A study on foreign language teachers' views, experiences, and perceptions addressed foreign language speaking anxiety. The research aims to understand the personal concerns of foreign language teachers, the variability in anxiety levels, the effect of anxiety on teaching performance, and to contribute to developing anxiety management strategies in foreign language teaching. The research

was conducted to improve language teaching practices, to develop teacher education curricula and to contribute to teachers' professional development.

Foreign language speaking anxiety is a critical factor affecting teachers' teaching performance, students' motivation to learn languages, and the language acquisition process. Therefore, it is essential to understand anxiety and evaluate its effects on foreign language teaching. The research aims to contribute to the development of foreign language teaching practices and strategies by revealing the personal concerns of foreign language teachers, the variability in anxiety levels and the effect of anxiety on teaching performance.

The study also examined how foreign language teachers managed their foreign language speaking anxiety and what ways they followed to reduce anxiety. The findings can guide the areas such as planning language teaching programs, reorganizing teacher education and developing anxiety management strategies.

This research aims to create a more positive learning environment and to develop the language skills of foreign language teachers and students. This research aims to understand the experiences and opinions of foreign language teachers about foreign language speaking anxiety. The primary qualitative research design is used because qualitative research aims to build a deep knowledge structure to understand how people make sense of and interpret their lives and worlds. Using the purposive sampling method, 11 foreign language teachers who are in the first five years of their profession and working in different institutions forms the research group.

Data were collected through semi-structured interviews. In the interview form, there were questions focusing on how the participants made sense of foreign language anxiety, how speaking a foreign language made them feel, the effect of professional experience on anxiety levels, how anxiety affected their teaching experience, factors affecting anxiety and teachers' strategies for coping with anxiety. The analysis of the data was carried out with the content analysis method using the NVivo program. The data obtained from the interviews were read in detail, coding was made, and codes with similar characteristics were gathered under the same categories. These categories were evaluated to create themes. The findings were presented with the support of quotations from the interview data.

Various strategies were used to ensure validity and reliability. Strategies such as appropriate and sufficient participation in the data collection process, long-term participation and continuous observation, member control, expert review and detailed description were used to increase the validity and reliability of the research.

The results of this research will help to understand the experiences of foreign language teachers about foreign language speaking anxiety in depth and contribute to the development of teaching practices. It will also guide the areas such as improving teacher education curricula,

developing anxiety management strategies, and optimizing language teaching practices. It will help adopt more effective approaches to language teaching.

The study examined teachers' views on foreign language speaking anxiety and grouped them under four themes. The views on the themes are presented below:

1. Opinions on Foreign Language Speaking Anxiety:

- Many teachers have defined foreign language speaking anxiety as the fear of making mistakes. Concern about speaking by grammatical rules and avoiding mistakes is essential.
- Some teachers worry that their mistakes will be noticed because the society expects them to be faultless.

2. Opinions on Factors Causing Foreign Language Speech Anxiety:

- Language proficiency factors such as grammar, pronunciation and vocabulary are among the factors that cause teachers' foreign language speaking anxiety.
- Teachers experience anxiety stemming from factors such as not being able to convey the subjects that affect their teaching performance correctly, feeling inadequate from time to time and fear of teaching the language incorrectly.

3. Opinions on Factors Increasing Foreign Language Speaking Anxiety:

- Expectations and thoughts of students and other people can increase teachers' foreign language speaking anxiety. The fear of speaking up and being judged in front of the others is an essential factor.
- Situations such as entering the class unprepared, talking to an unprepared person outside the class, or speaking to a native speaker can also increase anxiety.

4. Opinions on Factors Reducing Foreign Language Speaking Anxiety:

- Using the language actively, especially speaking practice, improving listening skills and spending time for reading activities are factors that reduce anxiety.
- Factors such as personal development, being in the country where the language is spoken and attending language teaching workshops can also effectively reduce anxiety.
- Increasing self-confidence is also a factor in reducing anxiety. It is important for teachers to gain self-confidence and feel competent.
- Receiving positive feedback also motivates teachers and reduces anxiety.

These findings reflect teachers' views on foreign language speaking anxiety. The study aimed to understand and examine foreign language speaking anxiety in depth by giving place to the

participants' opinions. However, these findings are limited to participants and should not be generalized.

As a result of the research, it was aimed at understanding the teachers' views on foreign language speaking anxiety in depth. The findings were gathered under four themes: opinions about foreign language speaking anxiety, opinions about factors causing foreign language speaking anxiety, opinions about factors that increase foreign language speaking anxiety, and opinions about factors that reduce foreign language speaking anxiety.

In the participants' opinions on foreign language speaking anxiety, it was stated that the fear of making mistakes was at the forefront, and they were afraid of making mistakes in grammar. In addition, it was stated that they were worried about the mistakes made by others due to their expectations of being a teacher.

Factors related to language proficiency came to the fore regarding the factors that caused foreign language speaking anxiety. It was stated that grammar, pronunciation, and vocabulary increased anxiety. In addition, the expectations in the teaching position, the thoughts of the students and the state of communicating with the people in front of them were among the factors affecting anxiety.

Among the factors that increased the anxiety of speaking a foreign language, it was stated that the necessity of communicating with a person whose language was well known or a native speaker and the expectations of other people increased the anxiety. In addition, entering the class unprepared or speaking unprepared outside the class were also seen as factors that increased anxiety.

Among the factors that reduced foreign language speaking anxiety, it was considered essential to use the language actively, practice speaking, improve listening skills, and participate in reading activities. In addition, it was found out that personal development, the experience of being in the country where the language was spoken, and self-confidence reduced speaking anxiety. It was determined that teachers' self-confidence and the positive feedback they received reduced anxiety.

These findings provide important information regarding understanding teachers' foreign language speaking anxiety and developing various strategies to reduce this anxiety.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı

Bu çalışmanın planlanması, yürütülmesi ve yazılı hale getirilmesinde sadece tek bir araştırmacı yer almıştır.

Destek ve Teşekkür Beyanı

Veri toplama sürecine gönüllü olarak katılmayı kabul eden ve yarı yapılandırılmış görüşme formundaki sorulara cevap veren öğretmenlere teşekkür ederim.

Çatışma Beyanı

Araştırmacının, araştırma ile ilgili diğer kişi ve kurumlarla herhangi bir kişisel ve finansal çıkar çatışması yoktur.

Etik Kurul Beyanı

Bu araştırma, Gazi Üniversitesi Etik Komisyonunun 19.04.2022 tarih ve 08 sayılı sayılı onayı ile yürütülmüştür.